

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Divendres 11 de Novembre de 1898

Núm. 3.750

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Plas.
en províncies trimestre. b. s. 1.100
Extranger y Ultramar. 1.300
Andells, a preus convencionals.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals
libreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallorquí, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Farmacia Serra 12 ANYS

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

Ceps americans

Secció doctrinal

Liquidacions

No anem gayre lluny. Un any endarrera, quan usufructua va'l govern d'Espanya l'monstruo malagueño, lo sostenedor de la honra nacional, de la integritat del territori, dels famosos principis de govern: a la guerra con la guerra, y fins á l'última gota de sanch y la última pesseta, y de que sé jo quantas coses més de las què ja n'ha donat compte á Deu; en aquell temps que, darrera d'en Weyler sortian de tots los ports barcos aborrotats de jovent de tots los indrets d'Espanya, que l'govern portava á Cuba.

Era ellavors, quan los acordes de la marxa de Cádiz, aquell patrioter himne d'en Coria y l'imperial, se sentian per tot arreu, unes vegadas imposat per l'element oficial, que havia de tenir content al quefe, y altres demanant en los cafès y teatres abrasterra imitació de lo que á Madrid era moda, aquells qui durant tan temps, se barallavan tres ó quatre vegadas al dia pera adquirir, uns quants minuts més aviat que l'altre, ó un diari de gran circulació y gran negoci, ó una noticia trasmesa per un telegrama particular anunciant qualsevol disbarat, com aquell de que en un mateix dia un torpedero de Cádiz havia apressat á una fragata plena de blat y or y la escuadra d'en Cervera havia alcansat á la d'en Sampson al sortir aquella de Cabo Verde y li havia tirat a fons quatre acorossats, justos y cabals.

Y també era aquell temps, tots nos en recordem, quant d'entre tantas veus á chor demanant no ja la guerra solzament ab los separatistes cubans, sino contra'l rich, poderós y floreixent Nort-América, que tots los diaris patrioters pintavan com á un pais de lladres y assassins, y á la armada espanyola com á més podérosa que la d'aquella República; era allavors quant d'entre tans cridayres s'ofí al Regionalisme catalá desplegar ben públicament la seva bandera de pau. Res d'exageracions, res de quixotisme; los porta-veus regionalistas se dolian de què 'ls Estats Units, baix una falsa apariencia d'humanitarisme trobessin en los goberns y gent política d'Espanya terreno abonat pera extender sa dominació sobre territoris que per tants sigles han format part d'aquest malhaurat Estat, y han sigut importants mercats abont abocava sos productes la migrada industria espanyola, pero com la passió no li ofuscava l'enteniment, preveye com ho podía preveure cualsevol, ab tal de que en ell no existís lo contagi de la febre dels diaris rotatius, que havian de venir pera Espanya desastres immensos y perduas contagiosas. Preveya també, y l'temps nos ha donat ratió, que dominat l'estat de corrupció á que havia arribat la administració pública en mans dels polítichs venals y prevaricadors, anava á passar Espanya per la vergonya més aclaparadora, més deshonrosa.

La vergonya d'haver viscut, durant molts anys, sense rebelarse, en un immens podrimané de panamás y altres concupiscencies tan ó mes infamants, abont

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

de continuades curacions y d'una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que 'l

La que paga més contribució de la província.

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)
ARRELATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó á casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

s'hi entollavan todas las energias individuals, tots los esforços del país, y ahont s'hi fonian los rius d'or de las contribucions e impostos, mentres los richs redimian sa sort y l'pobre, l'que travalla y produheix anava de generació en generació á morir á Cuba y Filipinas en perjudici de nostre agricultura, de nostre comers y de nostre industria.

Pero tot això arribá que no's pogué dir ni menys defensar; una espurna havia encés l'ultratjat amor de mare y aquestas demaneren què no fossin sos fills sols, que per ser pobres, los qui anessin á la guerra; una altra espurna origina una explosió de protesta entre 'ls mateixos soldats al temps d'embarcarlos, que sempre foren desarmats per previsió, y convenient allavors que 'ls embarchs continuessin y que 'l rimbombori seguis, ja hi va haver qui trobá medi pera que no arribés á esvalotar-se l'cotarro.

Avui tot ha canviat.

Las ideas regionalistas s'imposan, los qui eran ceges hi comensen á veure, los qui eran sorts hi comensan á sentir.

Fins Sagasta, Romero Robledo, Weyler y altres... han sigut ó s'han tornat regionalistas y qui mes qui menos defensor de la pau.

Los qui no han esmenat son los diaris. Encara expremen la mica de such de las conferencias de París y entre això y 'ls críms y 'ls toros omplen ben be 'l diari y l'calax.

Encara son cantonadas ahont tothom hi posa 'l que vol: no tenen esmena ni n'tindrà may perquè 'l diari es una industria y no un sacerdoti: lo diari ó be sostingut por un politich ó be per accionistas indiferents á las dissorts del pais, y los primers tenen que obendir á un home, que pot esser bo ó dolent y 'ls segons no miren més que als rendiments.

Los diaris, com los goberns, com tot personatje que ha tingut influencia política no ha estat més que al nivell de la decadencia, es á dir al nivell més baix, entre 'ls baixos nivells dels últims pobles d'Europa y la suma de totas aquestas decadencias ha produhit la decadencia nacional, espatosa y horrible en ple sigle XIX.

Y 'ls homens no mudan gayre y no cal esperar d'ells grans remeys.

A la generació que puja es á la que cal mirar de corretjir y millorar, á ella dehuen portarse totes las veïllas y tots los enhechs, tots los carinyos y tots los cuidados.

Jovent que pujas. Resurrecció!

Q. A.

Una réplica

El Regional de Sevilla, tracta com se mereix al senyor Girona per lo que va dir en sus declaracions a El Liberal contra 'ls escriptors catalans. Copia 'l colega i passatge del article del senyor Girona que acaba ab allò

de què: «La gente seria, todo el que vive de su trabajo y piensa en mejorarlo, no se ocupa en fantasías ni en cierta clase de regionalismo», y despresa d'endosarli algunas amoretas y protestarli la falsetat dels seus arguments, li diu lo que va á continuació. deixantlo es com... un bitllet de banch que ha circulat molt:

«Es un axioma que la literatura ejerció siempre infljo decidido en las costumbres, por medio del teatro, del libro, del periódico y del discurso académico. Y si es el escrito literario tiene tendencias muy marcadas como acomete en Cataluña, su fuerza es innegable. Precisamente el mejor foco regionalista existe en Barcelona, que puede presentar una pléyade de brillantes literatos que en catalán producen sus obras y solo en dialecto catalán hablan. Y el que escribe en castellano protesta por dentro, en serio.

La gente seria, la que piensa, hay que buscarla en cosas pequeñas, cosas平凡な. Por otra parte, el trabajo de pensar es más grande que el de acumular millones en la caja, sin quebrarse la cabeza en cientos de ocasiones. El triunfo será suyo, á la larga ó á la certa, quiera ó no quiera el señor Girona, opóngase Madrid ó no se oponga, mande Juan ó mande Pedro, porque el regionalismo no es la labor de unos cuantos ambiciosos, sino la ambición noble de todas las comarcas de España que ven por ahí su redención, su vida que se escapa.

A donde quiera que se vuelva la vista, que no sea en tel dirección, solo se tropezará con programas turcidos, con escollos peligrosos, con hombres apuntalados. Gente seria, pour rire, papeles mojados.

Y el viento que sopla con fuerza de la calle, concluirá de desinfectar el ambiente, barriendo las mesas de los ministros y las gabinetes de los caudales que no se quiten de en medio».

Nosaltres ja ho sabém d'ahont ve la inquinia que li porta 'l senyor Girona al catalanisme. Deixant apart que ell de bona fé, estimant tant los diners, no pot comprehendre als que tenen altres ideals no tan personalment práctichs, la mala voluntat del senyor Girona ve de quan lo catalanisme en pes li va combatre la fatxada económica que si us plau per forsa va encastar á la nostra catedral, y que tant debó la haguessin tirada á terra 'ls nortamericanos si per nostra desgracia haguessin vingut á bombejar á Barcelona. Encare que aquest cas no podía arribar, porque 'l senyor Girona ja hauria posst uns quants trens als nort-americans pera enviarlos ab canons y tot á Madrid á bombejar, primer que res d'allà dalt, al Banch d'Espanya.

(De La Renaixença.)

Espigolant

Lo senyor Mañé y Flaquer, en lo número del passat diumenge del Diari de Barcelona, publica un article notable, com tots los seus. Lo verà Regenerar y 'ls sus tentiu Regeneració que han fet la volta d'Espanya, fou posat per dit senyor com a titel d'un escrit del Excm. senyor Durán y Bás, y parlant d'aquesta regeneració traduixim dos ó tres párrafos, que no tenen desperdi ci:

«Es una ridícula volquer, com pretenen alguns

dels consultats, combatre ab la llibertat l'estat anémich d'un poble, que s'enmalaltí per l'abús que ha fet de la llibertat, gastant les forces en bojas empreses ó enervantse per medi de la inacció. Espanya's regenerarà lo dia que tots ó la majoria dels espanyols posin empenyo en no estar ociosos, en produuir quelcom. No pretenem, com pretenia cert socialista, que tots los espanyols piquin sola, sino que treballin en quelcom que augmenti sa riquesa particular y per lo tant la riquesa pública. Sense exageració's pot calcular que la décima part dels espanyols treballa pera que vaguin les restants nou dècimas parts; això es un absurd eco-nómich, social y també religiós, que porta á las societats al estat de decadència y descomposició á que hem erribat nosaltres. Lo dia que's realisés nostre desitj, Espanya seria lo poble més pròspero d'Europa, sense necessitat de cambiar la seva legislació. Ab pocas, molt pocas lleys, ben observadas, governs diligents, empleats assidus y uns ciutadans que s'ocupin més en ses labors, que en politiquetjar ó divertirse, nadariam en la abundància, sense necessitat de legislar molt. Pocas travas á la activitat individual, quan aquesta no resulta en dany de tercer ó del procomú. Lo gran eue-mich d'aquests necessaris llibertats es l'expedienteig, inventat pera protegir interessos llegítims, pero que no serveix sino pera matar iniciatives y afavorir socalinyas. Sabém de poble que lluya fa dos anys pera fundar unas escoles particulars, á pesar de que no demana més que'l permís, l'expedienteig dà dos vegades al Consell d'Estat. En aquests absurdos y tiquis-miquis passan la vida la majoria de nostres empleats, qual sosteniment agobia als contribuyents.

Y aquests empleats existeixen en tan gran número, perque aquí lo ser empleat equival á obtenir una prebenda, que es á lo que aspira l'espanyol desde que té ús de rahó, y 'ls seus pares per ell avans de que l'tingui.

Lo temperament y la educació dels espanyols se rebela contra 'l precepte diví que diu: «Guanyarás lo pá ab la suor de ton fron». Aquí preferim guanyarlo ab lo suor del fron agé. Hi ha persones formals y de sentiments religiosos que s'escandalitzarien si se 'ls hi digués que lo tenir rendes ab que viure no 'ls lliures de la obligació de treballar: sempre hi ha pobres pera aprofitarse del augment de rendes que logrem ab nostre treball, ó simplement del major benestar que 'ls procurém dedicantlo 'l temps y las forces que no necessitem pera nosaltres. Quan no 's discurreix així, los espanyols d'esser un poble sobriu, y moltes vegadas aquesta sobrietat es signe de peresa: entre aumentar los productes ó disminuir los gastos, preferim lo darrer.

Molt bé, empró mal remey es aquest pera la terra clàssica dels hidalgos de capa tinyada y ventre de violí. Aquí la paraula *Laboremus* no es simpàtica, perque hi ha locucions que tenen tan fonda arrel, que avans desapareixerà la rassa que elles: aquí lo que agrada es matar el temps; tomar el sol; hacer que hacemos; estar de visita; pasar la velada; echar un pitillo; hablar por los codos; sentarse al fresco; calentarse á la lumbrer; vivir al dia; echar un pàrrafo; pasarse las horas muertas en el cafè; chuparse la breva; dormir á pierna suelta, pelar la pava y tantas altres de saladas com se'n senten.

Aquí hi ha toreros, pelotaris, senyores del coin, timbas, y altres oficis, que lo mateix treballan en dies de feyns que en dies de festa; hi ha cases de préstams obiertas toda la noche y altres cases obertas dia y noche als menors y otras yerbas.

Y tota aquesta gent treballa... pero no súa.

CRÓNICA

Observacions Meteorològicas FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

dél dia 10 de Novembre de 1898

Horas d'obser	Baròmetre aneròide	Grau d'humitat	Pluja en 24 hores	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	755	98		3'4	Núvol	
3 t.	755	94				

Horas d'obser	TEMPERATURAS			VENTS		
	Màxima	Mínim.	Ter. tip.	direcció	classe	can.
9 m.	Sol. 31	13	18	E.	Cun Nin	0'8
3 t.	Sombra 24	20	E.			0'7

L'Ajuntament de Montbrió va decretar l'embarch de bens als morosos per consums, arbitres, guarderia, de diferents anys econòmics. Anà á aquell poble l'agent executiu nombrat pera la tramitació dels expedients y per si d'per no l'Alcalde se'n vā cap á Bar-

celona; y com que'l primer tinent tampoch vol compromisos, dimiteix.

Això es demostrar tenir amor al càrrec per lo càrrec; quant petin las castanyas el foch, que les triguin los altres pera menjàrselas.

Polítichs á la madrilena; que desgraciadament los pobles ja'n saben masses.

Ab dedicatoria que agrahím, abir reberem de 'n Pau Borrell lo seu monòlech «Un de tants», extrenat ab èxit en lo teatre de la societat «El Alba», lo dia 3 de Juliol prop passat.

Siga qualsevol lo número de senyors regidors que's reuneixin, avuy á les set del vespre celebrarà sessió de segona convocatoria l'Excm. Ajuntament d'aquesta ciutat.

Traduhím de nostre estimat colega de Tarragona *El Regional*, lo següent suelto de crònica:

«L'Ajuntament de Poboleda ha acordat adherir-se á la exposició que l'Ajuntament de la veïna ciutat envia á la Diputació provincial de Barcelona.

Seria de desitjar que tots los Ajuntaments de nostra regió seguissin tan lloable exemple.»

Nos plauhen los desitjos del colega que coincideixen ab los que, per lo mateix motiu, tenim nosaltres exposats.

En la «Gaceta de Madrid» del dia 6 del corrent se publica un anunci per lo que la Companyia Arrendataria de Tabacos convoca á concurs pera provehir ab caràcter provisional sis places d'empleats tècnichs vacants en las fàbricas de tabacos, dotades ab lo sou anyal de 2.000 pessetas.

S'ha establert á nom de don Rossendo Llagostera, una perroqueria en lo carrer de Llovera, segons l'anunci que veurán en la 3.ª plana.

Los alumnos de la Universitat de Valencia han acordat recabar dels poders públichs que concedeixen exàmens extraordinaris en lo proxim mes de Janer. Al efecte, enviaràn una rasonada sollicitud al president del Consell de ministres.

Segons notícies, serà en breu un fet la construcció d'un ferrocarril econòmic que, partint de la rica

los espanyols d'esser un poble sobriu, y moltes vegadas aquesta sobrietat es signe de peresa: entre aumentar los productes ó disminuir los gastos, preferim lo darrer.

Importació d'Espanya, 2.039.132 pesos.

Exportació á Espanya, 1.231.342.

La exportació d'Espanya presenta un augment de 1.145.338 pesos.

Ayuy celebra sa festa major la veïna vila d'Alforja.

Pera 'ls tres dies de festa s'hán organitzat diversos regosigs públichs y solemnes funcions religiosas. han

siguat contractada la orquestra de Vilafranca del Panadés «La Catalana».

Com la cullita ha sigut bona, los veïns estan molt animats.

Per ordre teleigràfica de la Direcció general de Contribucions directas, rebuda avans d'ahir en la Delegació d'Hisenda d'aquesta província, s'ha prorrogat lo plazo, fins á 31 de Desembre vinent, pera adquirir sense recàrrec les cédulas personals del actual exercici, sisix en la capital com en los pobles.

Abir al matí s'vau celebrar exàmens de Sínodo al Palau episcopal de Barcelona pera la renovació d'el·lencions ministerials. Formaven lo Tribunal lo Rvnt. Sr. Canonge Dr. D. Pere Nuet y 'ls Rvnts. Rectors de la Mare de Déu de la Mercé y de Santa Maria del Mar.

Demà, á las deu del matí, tindrán lloch en la Parroquia de Sant Felip, de Sabadell, los funerals pera l'ànima de la maluguanyada Senyora Na. Tereza Folguera y Plà, vídua de Durán, (a. c. s.) mare dels estimats companys de catalanisme, senyors Durán, de dita ciutat.

L'Orfeó Català dirigit per En Lluís Millet, està encarregat de la part musical de tan solemne acte, en lo quin hi cantarà lo «Requiem» de Victoria á quatre veus y variis «motets» dels més bons autors de música polifònica.

Las notabilissimes qualitats personals de la difunta

y las simpatias que á Sabadell y fora d'aquesta ciutat hi tenen les famílies Durán y Folguera farán que l'acte sia una verdadera manifestació de dol públich.

L'Ajuntament de Figueres acordà per unanimitat adherir-se als acorts de la Diputació provincial de Barcelona y demés entitats y corporacions de las quatre provincias catalanas, reclamant pera Catalunya la més amplia autonomia administrativa.

La recaudació liquida obtinguda per la Delegació d'Hisenda d'aquesta província durant lo passat mes d'Octubre, puja á 770.217'33 pessetas, que compara da ab igual mes del any anterior, acusa un augment de 196.716'94 pessetas.

Han sigut trasladades, desde Manresa á Barcelona, varis caixas góticas y b'stantines y algunas cadiras de principis del segle XVII.

Las Diputacions de Girona y Lleida han comunicat á la de la província de Barcelona que veurán ab segredó la creació d'una Diputació única á Catalunya encarregada del cobro y administració dels impostos.

Segons notícies, en lo tren exprés del dissapeit sortirà de Barcelona cap á Madrid los crítichs de Bellas Arts d'aquesta ciutat don Francisco Miquel y Badia y don Raymond Casellas y Dou y 'l pintor escenògrafo don Francisco Soler y Rovirosa, al objecte de constituir, junt ab tres senyors de Madrid, lo Jurat calificador dels travalls presentats al Concurs obert per don Manel Raventós, fabricant del xampany Codorniu, pera premiar los millors cartells anunciadors de aquest produpte que s'hagin presentat al citat concurs.

Lo senyor bisbe d'aquesta diòcesis sortí ahir de Tarragona pera la parroquia de Sant Esteve de Cervelló, pera enterarse del estat de las obras de la nova iglesia parroquial que's construeixen en aquella població baix la entesa direcció de nostres estimats companys los distingits arquitectes don Antoni Gallissà y

don Joseph Font y Fumà. L'acompanyarà 'l senyor arquebisbe de Tarragona, detenintse á Olesa de Boanesvals pera visitar l'antich Hospital d'aquella vila, piadosa fundació feta en lo segle XII per don Guillèm Ramon de Moncada, comte de Cervelló y del que es Patró la Mitra de Barcelona.

Segons estadística publicada per lo «Veritas», durant lo mes de Septembre próxim passat se han perdut los següents barcos: Vapors: alemanys, 1; inglesos, 7;

brasilenys, 3; espanyols, 1; francesos, 2; italiens, 1; noruechs, 2; russos, 1; y suechs, 1. Total 19.

Velers: alemanys, 2; americans, 15; inglesos, 28; francesos, 11; holandesos, 1; italiens, 9; noruechs, 16; portuguesos, 1; romans, 1; russos, 8; y suechs, 4. Total 99.

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d'ahir per diferents espècies puja la cantitat de pessetas 1004'72.

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Porrera 8 Novembre de 1898.

Senyor Director:

Los preus de las avellanas han oscilat entre 38 y 42 pessetas á pes de 5 arroba 16 lliures. La atmetilla en molla de 55 á 60 pessetas lo sach á la mesura y la forta població de 5 rals y mitj. á 6 rals y mitj l'arroba. La cullita d'avellana bastant escassa; la de verema en los terrenos menos atacats per la filoxera, ha sigut molt abundant sent varis los propietaris que n'han cullit més que al any passat. En la part alta de la població han cullit res. No obstant tot lo expoat crech que sorride tirán bons vins.

La brisa e paga á quatre pessetas cinquanta céntims lo sach de sis arrobas.

S'acosta la festa major que promet ser lluviosa porque encara que la gent no está per brochs lo jovent y la societat coral, se proposa animarla. Dita festa major se verificará al 13 y 14 del corrent. Ja l'enteraré de lo que ocorri.

Son affom.

Secció oficial

Registre civil
del dia 9 de Novembre de 1898
Nauixements
Joan Romero Pena, de Faustí y Teresa.
Matrimonis
Francisco Montagut Masip, ab Magdalena Marimón
Torabadell.

Defuncions
Ignasi Borrás Vendrell, 18 anys, S. Esteve, 20.—
Josepha Figuerola Llauradó, 20 anys, baix S. Joseph,
42.—Pere Barberá Simeón, 75 anys, Barceloneta, 36.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Martí
Sant de demà.—Sant Martí.

Secció comercial**MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA**

Entrades del dia 9

De Port-Vendres en 2 dies pol. gol. francesa «La Paix», de 79 ts., ab bocoys buyts, consignat á D. Antoni Mariné.

De Cette en 26 dies v. noruech «Carlotta», de 370 ts., ab bocoys buyts, consignat á D. Enrich Terré.

Despatxades

Pera Alicant v. «El Gallo», en lastre.
Pera Valencia v. noruech «Carlotta», ab trànsit.

Bolsí de Reus**CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27**

Cotisió á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	55'03	Cubas del 86	63'25
Exterior	'	Cubas del 90	50'87
Colonial	'	Aduanas	89'12
Norts	24'75	Ob. 5 0 0 Almansa	82'12
Frances	26'10	Id. 3 0 0 Fransa	42'50
Filipinas	77'75	PARIS	
Exterior	42'10	Norts	
		GIROS	
Paris	43'50	Londres	36'30

Se reben órdens pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los païssos.

J. Marsans Roi

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	55'	Aduanas	98'75
Exterior	TRUMPS	Norts	24'75
Amortisable	66'62	Frances	26'10
Cubas 1896	63'37		
Cubas 1890	50'87	Obs. 6 0 0 Fransa	81'50
Exterior Paris	41'92	Id. 3 0 0 >	42'50
		GIROS	
Paris	43'50	Londres	36'30

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris. Compra y venda al comptat de tota classe de valors. Descompte de cupons.—Compra de monedas d'or y bitllets de tots los païssos.

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Llauradó Prats, D. Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.
> á 8 dias vista.
Paris á 8 dias >
Marsella á 8 dias >

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPERA.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	710	750	
Industrial Farinera		500	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	450	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Compañia Reusense de Tranvías			
Compañia Reusense de Tranvías privilegiadas de cinch per 100	200		

Anuncis particulars

ESCORIAS THOMAS.—Vègis 1ª anunci de la quarta plana. Dirigir-se á casa Gràmbus, carrer de Vilà Bou) 12.

¡Bona ocasió!

De pás per aquesta població lo senyor Serrano y sa senyora, ensenyaran la pintura imitació al brodat sobre vellut, satí, porcelana y pell per lo mòdich preu de CINCH DUROS, en la Fonda.

Preu de la ensenyansa á domicili

Una persona sola	20 duros
Dos iques » si reunides	15 »
Tres iomes »	10 »
Y quatre »	5 » una.

No's necessitan motllos ni aparatos; tampoch es necessari possehir lo dibuix, puig es nou procediment per lo qual ve ensenyantse á joves de 12 anys endavant. S'adverteix al públic que las personas que desitjin apendre aquest invent ho diguin immediatament, puig aquests senyors de no presentarse liasons sortiran en breu d' aquesta ciutat.

Fonda de las Cuatre Provincias**Als Herniats**
(TRENCACTS)

Constitueix una gran equivocació la que sufreixen la majoria dels herniats (trencats) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar es suficient pera retener y fins curar les hernias, essent aquest error causa de moltes complicacions.

Per qui correspongui, no deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que, ab lo major descaro, se titulan «tortopedistes» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competencia, y, no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme desconeixen en absolut.

A las mares

Avans de sacrificar à vostres fills ab vendatje brut, incòmodo y perillós, consulteu ab vostre metje y ab seguritat os dirà que pera la curació de las hernias de vestres fillets, lo remey més prompte, segur, net, fácil, cómodo y económich, es lo bragueret de «cautxouch» ab resort.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de pràctica en la casa de D. Joseph Clauzelles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—RHUS**TALONARIS****pera la rifa de Nadal**

Se venen en la impremta d' aquest diari.

Saló de perruqueria**ROSSENDO LLACOSTERA**

Carrer Llovera (Padró), 6, pral.—Reus.

Lo dueño d' aquest establiment se complau en oferir sos serveys al públic.

Ferrocarril econòmic
de Reus á Salou**SERVEI DE TRENS QUE REGIRÀ DESDE 'L DIA PRIMER D' OCTUBRE DE 1898**

Sortidas de Reus: Matí, 4'10, 9'06.—Tarde, 2'32, 5'43.

Sortidas de Salou: Matí, 4'56, 10'49.—Tarde, 5'10.—Nit, 7'25.

Tranvia á vapor desde la estació del ferrocarril econòmic fins frente l' carrer Closa de Mestres.

Sortidas de la estació: 11'20 matí.

Sortidas de la Closa de Mestres: 8'45 matí y 2'15 tarde.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.
Reus 26 de Septembre de 1898.

TELEGRAMAS

Madrid 10.

En lo banquet donat á Londres per lo lord correttor, lo marqués de Salisbury ha pronunciat un discurs.

Lo president ha dit: «Inglaterra ha acceptat la invitació á la conferencia anti-anarquista, desitjant que desapareixi aquesta vergonya de la humanitat; pero sens tenir gran confiança en lo resultat d' ella, perque no es de creure que l' anarquisme acabi ab una sèrie de midas legislativas.» Y ha afegit: «Inglaterra no sacrificará pera això la més petita conquista de la llibertat.»

Elogia la campanya contra las tribus de la India y parlá despŕs del concert europeu, del qual diugué que encara que no ha merescut sempre l'elogis del món, ha produbit ja algun resultat. Lo de Creta sembla al fi resolt.

—S' ha collocat á Buenos Aires la primera pedra pera un monument á Garibaldi.

—Las noticias del «Herald», de París, sobre la conferencia d' ahir son bastant pesimistas pera nosaltres. En cambi, los rumors que circulan aquí á Madrid son optimistas, creyentse que aquells correspondents no estan en lo cert de lo ocorregut en la sessió d' ahir á París.

—«La Correspondencia» creu que es possible que prenguin un nou aspecte los assumptos d' Espanya á París.

—L' embajador de Alemania á Madrid ha anat á Paris y en breu tornarà á son puesto.

S' assegura que encara en lo suposat cas de que l' emperadors d' Alemanya desembarquin á Espanya, no vindrán á Madrid.

—S' ha rebut un despaig del general Blanco demandant que ab tota la urgencia possible se li envihi una considerable suma de diners.

—Ha passat al ministeri d' Estat l' expedient ins-

truhit pera aplicar al catastre als oficials recentment arribats de Cuba y Puerto Rico.

—Londres 9.—Segons lo corresponsal de «The Times», á París la reunio que avuy deu haver celebrat la comissió Hispano-American no modificalá en lo més minim les miras dels yanquis respecte á Filipinas.

Nova York 9.—Segons la premsa, lo Gobern reconeix que es materialment impossible pera Espanya evacuar Cuba dintre del curt plazo que s'ha fixat.

—Nova York, 9.—«The World» afirma que l' Congrés yani no aprobará la concessió d' un sol dollar com indemnissió pecuniaria á Espanya.

—Londres, 9.—Alguns periódichs inglesos començan á condempnar durament los procediments dels yanquis.

Ha sigut molt comentada aquesta relació d' una part de la premsa.

—Nova York, 9.—En vista de la perdua del «María Teresa» sembla que s' renunciarà per complir al salvalament del «Vizcaya», del «Oquendo» y del «Colón».

—Nova York, 9.—Lo general Wood gobernador de Santiago ha prohibit lo desembarc de 500 negres procedents de Haiti.

S' ha disposit també no permetre la inmigració de gent de color á menos que acreditin comptar ab medis propis de vida.

—Lo secretari d' Estat Mr. Hall ha declarat á un corresponsal de «The World» que sols s' arribarà á una solució satisfactoria en las negociacions de la pau si Espanya se mostra tranzigent y conciliadora.

Afegeix que l' resultat de las eleccions en res beneficiarà los interessos d' Espanya.

Diversions públiques**Teatre Fortuny****Companyia còmich-dramàtica
de don Wenceslao Bueno.**

Funció pera avuy.—4^a d' abono de la 2.ª sèrie.—So posarà en escena la preciosa y aplaudida comèdia en 3 actes, «La Vinda de Lopez» y l' xistós juguet còmich en un acte, «El senyor de Bobadilla».—En los intermedis lo Sexteto executarà las següents pesses: «Tres jolies», (vals) Waldteuffel.—«Rienzi», (fantasia) Wagner.—«Pantomime», Neustec.—«Traviata», (fantasia) Verdi.

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al Paradís, 2.
A tres quartis de nou.

Imp. de C. Ferrando.—Plasa de la Constitució.

Pildoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font
(FARMACEUTICH)

Demanenals tots los que tingueré, iós en qualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit aliví al cap altre de tots los acreditats específics coneguts, tota vegada que elles cons-

titueixen un preciós medicament per combatrela.

Preu 1 pesseta caps

Nota. Se envian per correu certificades sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que s'enviï amb segur i segon classificació del correu.

FARMACIA CENTRAL

ESPAÑOLA

Pelago, 42

Barcelona.

Publicacions regionalistes que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L'Art del Pàgès», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatre Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de l'Elevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Olot», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Ven del Vellés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«Els Vendrellencs», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzale», setmanari de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

balx garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT,

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOTAT

SULFAT

DE POTASSA

CLORURO

DE POTASSA

SALS CALZINADAS

RICAS EN SULFAT

DE POTASSA

KAINITA, ETC.

balx garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT,

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOTAT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SÉGUROS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre lo empleo

A. D. OTTO MEDEM - VALENCIA

Divisió de Publicacions

L'escola Tercera

Companys Sants-Subirats-Banyoles
de nou Maresma-Banyoles

Escolarització d'adults i joves
en 3 seccions, el 1r any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 2n any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 3r any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 4t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 5t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 6t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 7t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 8t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 9t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 10t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 11t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 12t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 13t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 14t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 15t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 16t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 17t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 18t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 19t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 20t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 21t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 22t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 23t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 24t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 25t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 26t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 27t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 28t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 29t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 30t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 31t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 32t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 33t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 34t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 35t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 36t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 37t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 38t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 39t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 40t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 41t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 42t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 43t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 44t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 45t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 46t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 47t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 48t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 49t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 50t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 51t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 52t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 53t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 54t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 55t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 56t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 57t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 58t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 59t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 60t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 61t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 62t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 63t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 64t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 65t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 66t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 67t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 68t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 69t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 70t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 71t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 72t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 73t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 74t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 75t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 76t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 77t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 78t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 79t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 80t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 81t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 82t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 83t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 84t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 85t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 86t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 87t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 88t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 89t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 90t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 91t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 92t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 93t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 94t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 95t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 96t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 97t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 98t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 99t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 100t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 101t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 102t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 103t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 104t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 105t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 106t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 107t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 108t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 109t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 110t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 111t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 112t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 113t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 114t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 115t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 116t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 117t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 118t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 119t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 120t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 121t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 122t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 123t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 124t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 125t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 126t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 127t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 128t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 129t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 130t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 131t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 132t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 133t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 134t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 135t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 136t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 137t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 138t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 139t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 140t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 141t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 142t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 143t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 144t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 145t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 146t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 147t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 148t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 149t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 150t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 151t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 152t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 153t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 154t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 155t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 156t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 157t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 158t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 159t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 160t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 161t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 162t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 163t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 164t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 165t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 166t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 167t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 168t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 169t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 170t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 171t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 172t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 173t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 174t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 175t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 176t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 177t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 178t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 179t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 180t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 181t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 182t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 183t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 184t any en el qual es fan classes d'adults i joves
en 3 seccions, el 185t